# دانش و نگرش پرستاران در مورد مراقبت از سالمندان مبتلا به بیماری‌های قلبی- عروقی بیمارستان‌های آموزشی شهر بیرجند (سال ۱۳۸۸)

**شهناز طبیعی[۱]، سید علیرضا سعادتجو[۲]، سیده زهرا حسینیان[۳]، مرضیه سادات ناصری[۳]، لیلا عیسی‌نژاد[۳]، منیره قطبی[۳]، هدی طاهرنیا[۳]**

## چکیده

**زمینه و هدف:** در ایران ۶۵٪ سالمندان از بیماریهای قلبی- عروقی رنج می‌برند که نیاز به مراقبت‌های پرستاری در کلیه سطوح مراقبتی دارند. ارتقای دانش و نگرش پرستاران در خصوص پیشگیری از اختلالات و ناتوانی‌های ناشی از سالمندی، بخصوص در صورت ابتلا به این بیماری‌ها منجر به کاهش ناتوانی، مرگ و میر و افزایش استقلال سالمندان می‌گردد. پژوهش حاضر به منظور تعیین دانش و نگرش پرستاران در مورد مراقبت از این سالمندان انجام شد.

**روش تحقیق:** در این مطالعه توصیفی، تحلیلی که به روش سرشماری انجام شد، تمامی پرستاران شاغل در بخش‌های داخلی- جراحی و ویژه بیمارستان‌های آموزشی شهر بیرجند شرکت داشتند. به منظور جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه پژوهشگر ساخته که در سه قسمت ویژگی‌های جمعیت‌شناختی، سؤالات دانش و عبارات نگرش طراحی شده بود، استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های آماری آنالیز واریانس، تی مستقل و ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی‌داری P<۰/۰۵ تجزیه و تحلیل شدند.

**یافته‌ها:** در مجموع ۸۱ نفر مورد مطالعه قرار گرفتند که ۷۲/۸٪ از آنان کارشناس پرستاری بودند. ۴۴/۴٪ در گروه سنی ۲۰-۳۰ سال قرار داشتند و ۴۲٪ سابقه کار کمتر از ۶ سال داشتند. میانگین نمره دانش ۳/۳۷± ۸/۶۵ بود که در این خصوص رتبه ۲۱٪ از پرستاران خوب و ۵۳/۱٪ ضعیف بود. میانگین نمره نگرش ۳/۸۱±۴۱/۴۴ بود؛ رتبه ۲۳/۵٪ از پرستاران خوب و ۵۵/۶٪ ضعیف بود. بین دانش و نگرش پرستاران با ویژگی‌های جمعیت شناختی آنان ارتباط معنی‌داری وجود نداشت.

**نتیجه‌گیری:** یافته‌های این پژوهش نشان‌دهنده کمبود دانش و نگرش پرستاران در خصوص مراقبت از سالمندان مبتلا به بیماری‌های قلبی- عروقی بود. این کمبود دانش و نگرش را می‌توان با آموزش مداوم و برنامه‌ریزی شده و طراحی دوره‌های بازآموزی و کارگاه‌های آموزشی مرتفع نمود.

**واژه‌های کلیدی:** دانش، نگرش، مراقبت از سالمندان، بیماری قلبی- عروقی

**مراقبت‌های نوین، فصلنامه علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم‌پزشکی بیرجند (دوره ۷؛ شماره ۳ و ۴؛ سال ۱۳۸۹)**

[۱] نویسنده مسؤول، عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
آدرس: بیرجند- خیابان غفاری- دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- دانشکده پرستاری و مامایی
تلفن: ۹-۰۵۶۱-۴۴۴۳۰۴۱ نمابر: ۰۵۶۱-۴۴۴۰۵۵۰ پست الکترونیکی: shahnaztabiee@bums.ac.ir
[۲] عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی و عضو مرکز تحقیقات دیابت دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
[۳] کارشناس پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند



[ Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02 ]

## مقدمه

برخورداری از عمر طولانی از بزرگترین آرزوهای دیرینه بشر بوده و سالم پیرشدن حق همه افراد است (۱). در حال حاضر ارتقای سطح بهداشت و کیفیت زندگی در جمعیت بالای ۶۵ سال در حال افزایش است (۳،۲). براساس مطالعات انجام شده تا سال ۲۰۳۰ حدود ۲۰٪ از جمعیت ملت‌ها، بالای ۶۵ سال و حدود ۱۰٪، بالای ۸۰ سال سن خواهند داشت (۳).

طبق سرشماری جمعیت جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۷۵، حدود ۶/۶٪ کلّ جمعیت ۶۵ میلیون نفری کشور را سالمندان ۶۰ سال به بالا تشکیل می‌دهند که پیش‌بینی می‌شود تا ۵۰ سال دیگر ۲۲٪ جمعیت کشور دارای سن ۶۰ سال به بالا باشند (۴).

نظر به این که با افزایش سن وضعیت فیزیولوژیکی، نگرشی، ذهنی و عاطفی تغییر می‌کند، این تغییرات فرد را برای ابتلا به بیماریهای متعدد که اغلب ماهیت مزمن دارند، مستعد می‌سازد (۵)؛ از جمله خطر بیماریهای قلبی- عروقی در دوران سالمندی بسیار زیاد است؛ بخصوص بیشترین خطر آن از سنین ۶۵ سال به بالا تظاهر می‌یابد (۶) و منجر به ایجاد حدود ۴۰٪ مرگ و میر در سنین ۶۵-۷۴ سال می‌شود (۷). در ایران ۶۵٪ سالمندان از بیماری‌های قلبی- عروقی رنج می‌برند؛ به طوری که افراد سالمند یک یا چند اختلال شایع قلبی- عروقی را در این سنین تجربه کرده‌اند (۸).

در مراقبت پرستاری از سالمندان مبتلا به بیماری‌های قلبی- عروقی، نقش پرستار در پیشگیری از این بیماری‌ها از طریق کاهش عوامل مساعدکننده و نیز بررسی نیازهای آموزشی بیماران و اجرای برنامه‌های آموزشی حائز اهمیت است (۹،۷). بررسی‌ها نشان می‌دهد پرستاران در اغلب کشورها در مورد نیازهای ویژه سالمندان و آسیب‌پذیری آنان در برابر مخاطرات معین، مهارت کافی نداشته و در بسیاری از موارد قادر نیستند از اختلالات و ناتوانی‌های سالمندان پیشگیری نموده و یا از پیشرفت آنها جلوگیری کنند (۱۱،۱۰). در مطالعات انجام‌شده در ایران نیز کمبود دانش پرستاران در مراقبت از سالمندان گزارش شده است (۱۳،۱۲).

با توجه به این که انجام مراقبت‌های جسمی، روانی و اجتماعی در دوران سالمندی مستلزم درک، پذیرش و شناخت کافی سالمندان است، این پژوهش با هدف تعیین دانش و نگرش پرستاران در مورد مراقبت از سالمندان مبتلا به بیماری‌های قلبی- و عروقی در بیمارستان‌های آموزشی بیرجند طراحی و اجرا گردید.

## روش تحقیق

در این مطالعه توصیفی- تحلیلی که در سال ۱۳۸۸ انجام شد، از مجموع ۱۱۰ پرستار و بهیار شاغل در بخش‌های داخلی، جراحی و ویژه دو مرکز آموزشی درمانی ولی عصر(عج) و امام رضا (ع) بیرجند، تعداد ۸۱ نفر که مایل به شرکت در پژوهش بودند، انتخاب شدند. جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه که در سه بخش تنظیم شده بود، انجام شد.

بخش اول شامل پرسش در مورد ویژگی‌های جمعیت‌شناختی (سن، جنس، سابقه کار، وضعیت تأهل، سمت، بخش محل خدمت، وضع استخدام، نوبت کاری، مراقبت مستقیم از افراد سالمند خانواده) بود.

بخش دوم شامل ۲۰ سؤال پنج گزینه‌ای در زمینه ساختمان و عملکرد قلب، مراقبت‌های جسمی، اجتماعی، روانی و آموزشی در سالمندان مبتلا به بیماری‌های قلبی- عروقی بود.

بخش سوم نیز شامل ۹ عبارت سنجش نگرش در مورد مراقبت از این سالمندان بود که بر اساس مقیاس لیکرت (کاملاً موافق، موافق، ممتنع، مخالف و کاملاً مخالف) امتیازبندی شد.

روایی پرسشنامه با روش روایی محتوا و بر اساس نظرخواهی از تعدادی اساتید صاحب‌نظر و پایایی آن توسط آزمون آلفای کرونباخ انجام شد. ضریب آلفا برای سؤالات آگاهی و نگرش ۰/۶۷ محاسبه گردید.

پژوهشگر در نوبت صبح، عصر و شب با حضور در بخش‌های مورد نظر پس از توضیح اهداف پژوهش و نحوه پاسخگویی به سؤالات از کارکنان پرستاری خواست تا در فرصت کافی (حداکثر تا پایان نوبت کاری) در آرامش و بدون مشورت با دیگران به سؤالات پاسخ دهند.

سؤالات دانش و نگرش بر اساس نمره کسب‌شده در سه رتبه (ضعیف، متوسط و خوب) طبقه‌بندی گردید. حداکثر نمره آگاهی ۲۰ و بر اساس نمرات به دست آمده، کسب صدک ۵۰ و کمتر (نمره ≤۸) ضعیف، کسب صدک ۵۰-۷۵ (نمره ۹-۱۱) متوسط و



[ Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02 ]

بالاتر از ۷۵ (نمره >۱۱) خوب در نظر گرفته شد.

حداکثر نمره نگرش بر اساس امتیاز هر عبارت ۴۵ و کسب صدک ۵۰ و کمتر (نمره ≤۳۸)ضعیف، کسب صدک ۵۰-۷۵ (نمره ۳۹-۴۱) متوسط و بالاتر از ۷۵ (نمره >۴۱) خوب در نظر گرفته شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و با استفاده از آزمون‌های آماری آنالیز واریانس، تی مستقل و ضریب همبستگی پیرسون تجزیه تحلیل شدند.

## یافته‌ها

از ۸۱ نفر کارکنان پرستاری شرکت‌کننده در پژوهش، ۳۷٪ در بخش‌های جراحی، ۳۵/۸٪ در بخش‌های ویژه و ۲۷/۲٪ در بخش‌های داخلی فعالیت داشتند. ۴۴/۴٪ از افراد مورد بررسی در گروه سنّی ۲۰-۳۰ سال، ۷۹٪ مؤنث و ۷۲/۸٪ دارای مدرک کارشناسی پرستاری بودند. از نظر سابقه کار ۴۲٪ سابقه کار کمتر از ۶ سال داشتند و نوبت کاری ۸۰/۲٪ به صورت گردشی بود. وضعیت استخدامی ۵۵/۶٪ از نمونه‌ها، رسمی بود (جدول ۱).

میانگین نمره دانش ۳/۳۷±۸/۶۵ بود. در این خصوص رتبه ۲۱٪ از پرستاران خوب و رتبه ۵۳/۱٪ آنان ضعیف بود. در بین پرستارانی که رتبه ضعیف کسب کردند، بیشترین پاسخ‌های نادرست به ترتیب به سؤالات مراقبت‌های اجتماعی (۶۱/۵٪) تغییرات فیزیولوژیک و ساختمانی (۴۳/۲٪)، مراقبت‌های جسمی (۴۰/۷٪)، آموزش (۳۹/۵٪) و مراقبت‌های روانی (۲۲/۲٪) داده شده بود. در بین پرستارانی که رتبه خوب کسب کردند بیشترین پاسخ‌های صحیح به ترتیب به سؤالات مراقبت‌های اجتماعی (۳۸/۳٪)، تغییرات فیزیولوژیک و ساختمانی (۳۷٪)، مراقبت‌های جسمی (۲۹/۶٪) و آموزش به سالمندان (۱۷/۳٪) داده شد.

میانگین نمره نگرش ۳/۱۸±۴۱/۴۴ بود. ۲۳/۵٪ پرستاران رتبه خوب و ۵۵/۶٪ رتبه ضعیف کسب کردند. از بین عبارات مربوط به نگرش، بیشترین میانگین نمره (۰/۴۷±۴/۷۳) مربوط به عبارت «بیماران سالمند نیازمند مراقبت بیشتری نسبت به سایر بیماران هستند.» و کمترین میانگین نمره (۱/۰۴±۳/۴۶) مربوط به عبارت «من مایلم از یک بیمار سالمند مبتلا به بیماری‌های قلبی- عروقی مراقبت کنم.» بود.

ارتباط بین نمره دانش و نگرش پرستاران از نظر آماری معنی‌دار نبود (r=۰/۱۱) (P=۰/۳۱).

بین میانگین نمره دانش در زمینه مراقبت اجتماعی از سالمندان با جنس (P=۰/۰۲) و میانگین نمره دانش در زمینه آموزش به سالمندان با وضعیت تأهل (P=۰/۰۰۶) ارتباط معنی‌داری مشاهده شد (جدول ۲)، اما بین میانگین نمره دانش و نگرش با سایر ویژگی‌های جمعیت‌شناختی ارتباط معنی‌داری به دست نیامد. نتایج نشان داد که تنها ۱۶٪ از پرستاران به طور مستقیم از افراد سالمند خانواده خود مراقبت می‌کنند. میانگین نمره نگرش پرستارانی که به طور مستقیم از سالمندان مراقبت می‌کردند، نسبت به پرستارانی که عهده‌دار مراقبت مستقیم از سالمندان نبودند، به طور معنی‌داری بیشتر بود (P=۰/۰۱).

## بحث

در این تحقیق بیشتر پرستاران (۵۳/۱٪) از دانش کافی برای مراقبت از سالمندان مبتلا به بیماری‌های قلبی- عروقی برخوردار نبودند. این کمبود اطلاعات بخصوص در زمینه مراقبت‌های اجتماعی، اطلاعات مربوط به ساختمان و عملکرد قلب در سالمندان، مراقبت‌های جسمی و آموزش بیشتر بود.

**جدول ۱- مشخصات جمعیت‌شناختی پرستاران مورد مطالعه**

| مشخصه مورد نظر | | تعداد (درصد) |
|---|---|---|
| محدوده سن (سال) | ۲۰-۳۰ | ۳۶ (۴۴/۴) |
| | ۳۱-۴۰ | ۲۹ (۳۵/۵) |
| | >۴۱ | ۱۶ (۱۹/۸) |
| جنس | مؤنث | ۶۴ (۷۹) |
| | مذکر | ۱۷ (۲۱) |
| سابقه کار (سال) | ۱-۵ | ۳۴ (۴۲) |
| | ۶-۱۵ | ۲۵ (۳۰/۹) |
| | >۱۵ | ۲۲ (۲۷/۲) |
| | جمع | ۸۱ (۱۰۰) |

**جدول ۲- مقایسه میانگین نمره دانش پرستاران با برخی مشخصات جمعیت شناختی**

| متغیر | | میانگین و انحراف معیار | تحلیل آماری |
|---|---|---|---|
| جنس | مؤنث | ۴/۳۷±۷/۸۱ | t=۲/۳۵ |
| | مذکر | ۴/۱۳±۱۰/۵۸ | P=۰/۰۲ |
| وضعیت تأهل | متأهل | ۰/۶۱±۴/۸۶ | T=۲/۸۱ |
| | مجرد | ۰/۹۵±۴/۱۷ | P=۰/۰۰۶ |



[ Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02 ]

میانگین نمره دانش در این مطالعه ۳/۳۷±۸/۶۵ بود. دانش پرستاران در خصوص مراقبت از سالمندان در سایر مطالعات انجام شده نیز ناکافی گزارش شده است؛ از جمله Mellor و همکاران دانش پرستاران را در مورد مراقبت از سالمندان ضعیف ارزیابی کردند. در این مطالعه دانش پرستاران با استفاده از دو پرسشنامه سنجش دانش در مورد سالمندی مورد مقایسه قرار گرفت. میانگین نمره دانش با استفاده از پرسشنامه ۲۵ سؤالی PFAQ[1] (۴/۲۵±۹/۳۵) و با استفاده از پرسشنامه ۲۰ سؤالی NKEPQ[2] (۳/۲۵±۹/۱) گزارش گردید. کمبود دانش بیشتر در زمینه تغییرات فیزیولوژیک در سالمندی، فرایند بررسی بیمار، عوارض دارویی و عوامل اجتماعی- اقتصادی در سالمندان بود (۱۴)؛ همچنین در پژوهش عسکری‌زاده و همکاران تنها ۵۴٪ از پرستاران به سؤالات سنجش دانش پاسخ صحیح دادند که این میزان در زمینه بیماری‌های قلبی- عروقی در دوران سالمندی ۵۲/۵٪ گزارش شد؛ در این پژوهش کمترین پاسخ صحیح (۳۱/۵٪) به سؤالات مربوط به حیطه شناختی سالمندان داده شده بود (۱۲). Gillis و همکاران نیز در پژوهش خود که با هدف بررسی دانش و نگرش پرستاران در مورد پیشگیری و درمان عوارض بی‌حرکتی در سالمندان بستری انجام دادند، میانگین نمره دانش را ۱۸/۷±۷۲/۸ (از ۱۰۰ نمره) گزارش و رتبه دانش را ضعیف ارزیابی کردند. کمترین پاسخ صحیح مربوط به سؤالات تشخیص عوارض ناشی از بی‌حرکتی بود (۱۰). در این رابطه پژوهش‌های انجام شده بر روی دانشجویان پرستاری نیز مبین کمبود دانش آنها در زمینه مراقبت از سالمندان بود (۱۶،۱۵)؛ بنابراین توجه به ارتقای دانش پرستاران در خصوص مراقبت از سالمندان ضروری به نظر می‌رسد.

در این مطالعه میانگین نمره نگرش پرستاران ۳/۸۱±۴۱/۴۴ بود که ۵۵/۶٪ آنها در این خصوص رتبه ضعیف کسب کردند. نتیجه مطالعه Lafferty و Morrison نیز نشان داد که نگرش پرستاران در رابطه با مراقبت از سالمندان به منفی‌بودن مایل است و بی‌اعتنایی و بی‌توجهی پرستاران به مشکلات سالمندان از موانع برقراری ارتباط با آنها ذکر گردید (۱۷). در مطالعه Mellor و همکاران، پرستاران نسبت به مراقبت از سالمندان نگرش مثبت داشتند؛ به طوری که میانگین نمره نگرش آنان (از ۲۲۷) ۱۹/۱۸±۱۷۳/۴ گزارش گردید (۱۴). در مطالعه عسکری‌زاده نگرش پرستاران نسبت به مراقبت از سالمندان مطلوب گزارش شد؛ به طوری که پرستاران ۸۸/۷٪ از کل نمره نگرش را کسب کردند (۱۲). نگرش دانشجویان پرستاری در مورد مراقبت از سالمندان نیز متوسط ارزیابی گردید (۱۶،۱۵). این اختلاف را شاید بتوان به علت تفاوت در نوع پرسشنامه، تعداد سؤالات، تعداد نمونه‌ها و حتی تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی نسبت داد.

در این مطالعه بین آگاهی و نگرش پرستاران در مورد مراقبت از سالمندان ارتباط معنی‌داری وجود نداشت که با پژوهش عسکری‌زاده (۱۲) همخوانی دارد؛ همچنین بین آگاهی و نگرش پرستاران با ویژگی‌های جمعیت شناختی آنان ارتباط آماری معنی‌دار وجود نداشت؛ در حالی که در مطالعه Mellor و همکاران، آگاهی و نگرش پرستاران دارای مدارک RN[3] نسبت به سایر پرستاران بیشتر بود (۱۴). در مطالعه Gillis و همکاران نیز ارتباطی بین نمره دانش با ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پرستاران گزارش نشد (۱۰). در این مطالعه بین آگاهی پرستاران در زمینه مراقبت اجتماعی از سالمندان با جنس و نیز آگاهی پرستاران در زمینه آموزش با وضعیت تأهل ارتباط معنی‌دار وجود داشت که شاید بتوان آن را به توجه بیشتر به سالمندان بعد از تشکیل خانواده نسبت داد.

در مطالعه حاضر تنها ۱۶٪ از پرستاران به طور مستقیم از افراد سالمند در خانواده مراقبت می‌کردند که میانگین نمره نگرش آنها نسبت به پرستارانی که به طور مستقیم از سالمندان در خانواده خود مراقبت نمی‌کردند، بیشتر بود. در برخی از مطالعات مشابه نیز مواجه بودن با سالمندان در خانواده از عوامل مؤثر در نگرش مثبت نسبت به مراقبت از آنان ذکر شده است (۱۵،۱۲،۱۰).

اهمیت ارتقای دانش و نگرش پرستاران و تأثیر آن در مراقبت مؤثر از سالمندان در مطالعات متعدد مورد تأکید قرار گرفته است (۱۰-۱۷). بخصوص نقش پرستاران در بررسی نیازهای آموزشی و اجرای برنامه‌های آموزشی در سالمندان مبتلا به بیماری‌های قلبی- عروقی حائز اهمیت است (۹).

با توجه به افزایش روز افزون سالمندان در جامعه و نیاز به

[1] *Palmor's facts of Aging Quiz*
[2] *Nurses' knowledge of Elderly Patient Quiz*
[3] *Registered Nurse*



[ Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02 ]

حفظ و ارتقای سلامت آنان، لازم است پرستاری از سالمندان به افرادی ماهر و با تجربه که قادر به برقراری ارتباط با افراد سالمند بوده و بتوانند مشکلات سلامتی آنان را بموقع تشخیص داده و مراقبت نمایند، سپرده شود؛ بنابراین بر اجرای راهکارهای آموزشی به منظور مراقبت از سالمندان برای دانشجویان در دانشکده‌های پرستاری و مامایی به صورت برگزاری کلاس‌های نظری و کارآموزی در خانه سالمندان (۱۸،۱۱) و همچنین برگزاری دوره‌های بازآموزی حین خدمت برای پرستاران شاغل تأکید می‌گردد.

## نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های این پژوهش که مبین کمبود دانش و نگرش پرستاران در خصوص مراقبت از سالمندان دارای مشکلات قلبی- عروقی می‌باشد، پیشنهاد می‌گردد ضمن انجام این پژوهش در خصوص مراقبت از سالمندان بستری در بیمارستان در مورد مراقبت از سالمندان در دوران تحصیل در رشته پرستاری تأکید بیشتر صورت گیرد و نیز کارگاه‌های آموزشی و دوره‌های بازآموزی برای پرستاران شاغل در بیمارستان در مورد مراقبت از سالمندان برگزار گردد.

## منابع:


1- Habibi Soola A, Nikpoor S, Seidoshohadaei M, Haghani H.Relationship between Quality of life and Socio-demographic characteristics among older people in Tehran- Iran. Iran Journal of Nursing . 2007; 19 (47): 35-48. [Persian]

2- Gail WS, Michelet L. Psychiatric Nursing. 6th ed. New York: Mosby; 1998.

3- Joy J, Fony M. The older adult: a comparison of long term care in Glasgow and Sanfrancisco. Int Courcil Nursing J. 2000; 470: 157-166.

4- Movagari M, Nikbakht Nasrabadi A. An investigation in to the quality of spiritual rehabilitation in hospitalization elderly patients in mental ward. Payesh. 2003; 2 (2): 121-126. [Persian]

5- World Health Organization. Health care for the Elderly. Geneva; WHO, 2003.

6- Kannel WB, Levine BS. Coronary heart disease risk in people 65 years of age and older. Cardiovascular Nursing. 2003; 18 (3): 135.

7- Nichollas CH, Soni M. The treatment of cardiovascular disease in older people. Nursing Older People. 2003; 15 (7): 310.

8- Abedi A, Alavi M.The experiences of health care team and elderly in-patients about concept of "Erderly Patients Education " in a hospital affiliated to Isfahan university of Medical sciences. Iranian journal of medical Education . 2007; 7(1):93-99. [Persian]

9- Holm K, Chyun D, Lanuza DM. Self related competency and education/programming needs for care of the older adult with cardiovascular disease: a survey of the Members of the council of cardiovascular nursing. J Cardiovascular Nursing. 2006; 21 (5): 303.

10- Gillis A, Macdonald B, Maclsaac A. Nurses' knowledge, attitudes, and confidence regarding preventing and treating deconditioning in older adults. J Continuing Educ Nursing. 2008; 39 (12): 547-556.

11- Burbank P, Castronovo AD, Crowther MR, Capezuti EA. Improving knowledge and attitudes toward older adults through innovative educational strategies. J Professional Nursing. 2006; 22 (2): 91-97.

12- Askaryzade M, Arab M, Mohammad Alizade S, Haghdoost A. Staff Nurses knowledge of aging process and their attitude toward elder people. Iran Journal of Nursing. 2008; 21(55): 19-27. [Persian]

13- Mazaheri E, Mohammadi R. Health personnel's opinions of Ardebil University of Medical Sciences about the aged patient training barriers. Dena. Quarterly Journal of Yasuj Faculty of Nursing and Midwifery. 2006; 1 (1): 75-82. [Persian]

14- Mellor P, Chew D, Greenhile J. Nurses attitudes toward elder people and knowledge of gerontic care in a multi-purpose health service (MPHS). Austr J Advanced Nursing. 2007; 24 (4). 37.




[ Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02 ]

15- Zakari NM, Nazik MA. Attitudes toward the elder and knowledge of aging as correlates to the willingness and intention to work with elderly among Saudi Nursing students. Gorge Mason University. DAI-B. 2005; 66 (1): 183.

16- Williams B, Anderson MC, Day R. Undergraduate Nursing student's knowledge of and attitudes toward aging: comparison of context- based learning and a traditional program. J Nursing Educ. 2007; 64 (3): 115-116.

17- Lafferty T, Morrison F. Attitudes toward hospitalized older adults. J Advanced Nursing. 2004; 47 (4): 446-53.

18- Mclafferty E. A comparison of nurse teachers' and student nurses' attitudes towards hospitalized older adults. Nurse Educ Today. 2005; 25: 472-476.

[ Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02 ]

**Title:** Nurses` knowledge and attitude towards care delivery to the aged with cardiovascular diseases

**Authors:** Sh. Tabiei[1], S.A. Saadatjoo[2], S.Z. Hoseinian[3], M.S. Naseri[3], L. Eisanejad[3], M. Ghotbi[3], H. Tahernia[3]

**Abstract:**

**Background and Aim:** In Iran, 65% of the aged people suffer from cardiovascular diseases that need nursing care in all levels. To enhance the nurse's knowledge and attitude towards prevention of senile disabilities and disorders, especially in case of their occurring leads to reduction if disabilities, morbidity and mortality and an increase in elderly independencies. The present study was conducted to investigate nurse's knowledge and attitude towards care delivery to the aged people.

**Materials and Methods:** In this descriptive-analytical study that was conducted by census methods, all the nurses working in internal, surgery, and special critical wards of educational hospitals participated in the study. Data collection tool was a questionnaire which was developed in three parts: Demographic information, questions relating to knowledge, and attitude terms. Data analysis was performed by SPSS Software and by using one-sided variance analysis, t test and Pearson correlation coefficient in $P<0.05$.

**Results:** Totally, 81 nurses were studied 72.8% of them were nursing school graduates and 44.4% were between 20-30 year of age. 42% had less than 6 years of job background. Mean knowledge score was 8.65±3.37. In this regard, 21% of nurses obtained high and 53.1 % of them low scores. Mean attitude score was 41.44±3.81, 23.87% of nurses obtained high and 55.6% of them low scores. There was no significant relationship between knowledge and attitude with demographic information.

**Conclusion:** Results of this study revealed the poor knowledge and attitude of nurses about care delivery to elderly people with cardiovascular diseases. This poor knowledge and attitude can be improved by continuous planned education and by planning retraining courses and holding educational workshops for nurses.

**Key Words:** Knowledge, Attitude, Care of the elderly, Cardiovascular problems

***Modern Care, Scientific Quarterly of Birjand Nursing and Midwifery Faculty (Vol 7, No. 3,4, Year 2011)***

[1] *Corresponding Author, Instructor, Faculty of Nursing and Midwifery, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran*
*shahnaztabiee@bums.ac.ir*
[2] *Instructor, Faculty of Nursing and Midwifery, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran*
[3] *Nurse, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran*



[ Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02 ]